

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत राबविण्यात येत असलेल्या शिष्यवृत्ती आणि शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काच्या योजनांच्या अनुषंगाने तक्रारीचे निराकरण करण्यासाठी “शिष्यवृत्ती मदत कक्ष” (Scholarship Help Desk) सुरु करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: शिवृत्ती-२०२५/प्र.क्र.९२/ शिक्षण
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ०८ जुलै, २०२५

प्रस्तावना:-

सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.३०.०५.२०२५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये राज्य शासनाचा १५० दिवसाचा कृती आराखडा कार्यक्रम निश्चित करण्यात आला आहे. सदर कार्यक्रमांतर्गत इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत राबविण्यात येत असलेल्या विजाभज, इमाव व विमाप्र या प्रवर्गातील शिष्यवृत्ती / शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्कांचे प्रदाने (फ्रीशिप), परदेश शिष्यवृत्ती या योजनांच्या संदर्भातील बाबींचे निराकरण करण्याकरीता संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांच्या कार्यालयात “शिष्यवृत्ती मदत कक्ष” (Scholarship Help Desk) सुरु करण्याबाबत निदेश दिलेले आहेत. त्यास अनुसरून संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांच्या कार्यालयात “शिष्यवृत्ती मदत कक्ष” (Scholarship Help Desk) सुरु करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत राबविण्यात येत असलेल्या विजाभज, इमाव व विमाप्र या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी मॅट्रिकपूर्व व मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्कांचे प्रदाने (फ्रीशिप), परदेशात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती, परराज्य शिष्यवृत्ती इत्यादी शिष्यवृत्तीच्या योजनांच्या संदर्भातील विद्यार्थी / पालक / शिक्षण संस्था यांना येणाऱ्या अडचणी दूर करण्याकरीता संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांच्या कार्यालयात खालीलप्रमाणे “शिष्यवृत्ती मदत कक्ष” (Scholarship Help Desk) सुरु करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ) शिष्यवृत्ती मदत कक्षाच्या कामाचे स्वरूप:-

सदरील मदत कक्षाकरिता उपरोक्त सर्व योजनांची माहिती असणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात यावी. तसेच शिष्यवृत्ती मदत कक्षाने उपरोक्त योजनांची माहिती देणे, योजना राबवताना येणाऱ्या अडचणी सोडवणे तसेच विद्यार्थ्यांना सहकार्याच्या भावनेने सौम्य भाषेत योग्य ती माहिती देणे व प्राप्त झालेल्या सर्व तक्रारींचे तात्काळ निरसन करणे, शासनाचे आदेश, सूचना यांचे अदान प्रदान करताना संपर्क केंद्राची भूमिका बजावणे इत्यादी कामे करावीत.

ब) शिष्यवृत्ती मदत कक्षाच्या कामकाजाची वेळ:-

सदरील मदत कक्ष कार्यालयीन वेळेत सकाळी ११.०० ते सायंकाळी ६.०० वाजेपर्यंत सुरू राहील.

क) मदत कक्षाची प्रसिध्दी :-

सदर मदत कक्षाची प्रसिध्दी राज्यातील प्रमुख वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी करावी. तसेच प्रत्येक जिल्ह्यात सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण यांनी शिष्यवृत्ती मदत कक्षाची माहिती देणारा दर्शनी फलक त्यांच्या कार्यालयात लावावा.

ड) संपर्क संस्था :-

सदरील मदत कक्षाकडे येणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या अडचणीचे निराकरण करण्यासाठी संबंधित जिल्ह्यातील सहाय्यक संचालक कार्यालय, प्रादेशिक उपसंचालक कार्यालय, संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे, प्रकल्प संचालक महाडीबीटी, प्रकल्प संचालक, पीएफएमएस यांनी सह / उप सचिव (शिक्षण) यांच्याकडे आवश्यकतेनुसार पत्रव्यवहार करावा.

इ) नियंत्रण अधिकारी :-

सदर मदत कक्षाच्या कामकाजाकरीता नियंत्रण अधिकारी म्हणून सह संचालक (शिक्षण), इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे हे राहतील.

फ) मदत कक्षासाठी उपलब्ध करून द्यावयाच्या सुविधा :-

शिष्यवृत्ती मदत कक्षासाठी दुरध्वनी क्रमांक, ईमेल, संगणक व इतर आवश्यक मुलभूत सुविधा तातडीने उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी १५ दिवसांच्या आत करावी.

ग) खर्च :-

सदर मदत कक्षाकरीता होणारा खर्च संचालक, इतर मागास बहुजन संचालनालय, पुणे यांना कार्यालयीन खर्चासाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून भागविण्यात यावा. याकरीता स्वतंत्रपणे कोणताही निधी खर्चासाठी देण्यात येणार नाही.

ह) आढावा :-

शिष्यवृत्ती मदत कक्षाकडे प्राप्त झालेल्या बाबींच्या निराकरणाचा आढावा घेण्यासाठी संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी महिन्यातून एकदा आढावा बैठक आयोजित करावी.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५०७०८१३२४०७१७३४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(डॉ.प्रकाश धावले)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मंत्री, इतर मागास बहुजन कल्याण यांचे खाजगी सचिव.
२. सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
३. संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे.
४. सर्व प्रादेशिक उप संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५. सर्व सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
६. निवड नस्ती (शिक्षण-१)